

Aan de leden van Provinciale Staten van Noord-Holland**Datum ingekomen vragen : 3 februari 2023****Datum GS-besluit : 7 maart 2023****Vragen nr. 11**

Vragen van **mw. W. van Andel** (CDA) over het weigeren van een ontheffing naar aanleiding van een ontheffingsonderzoek van de gemeente Haarlemmermeer over Spieringweg 508 in Vijfhuizen.

De voorzitter van Provinciale Staten van Noord-Holland deelt u overeenkomstig het bepaalde in artikel 45 van het Reglement van Orde voor de vergaderingen en andere werkzaamheden van Provinciale Staten mede, dat op 3 februari 2023 door het lid van Provinciale Staten, **mw. W. van Andel** (CDA), de volgende vragen bij Gedeputeerde Staten zijn ingekomen.

INLEIDING VRAGEN

GS hebben een door de gemeente Haarlemmermeer gevraagde ontheffing voor de realisatie van een woning aan de Spieringweg 508 te Vijfhuizen geweigerd, omdat het botst met het provinciale belang van 'het voorkomen van onnodige verstedelijking van het landelijk gebied in de MRA'.

INLEIDING ANTWOORDEN

GS hebben op 31 oktober 2022 per brief een ontheffingsverzoek vanuit de gemeente Haarlemmermeer ontvangen. De gemeente verzocht GS om met toepassing van artikel 13.4 af te wijken van artikel 6.9 van de Omgevingsverordening NH2020 (hierna: OV NH2020). Het ging om de bouw van een nieuwe woning aan de Spieringweg 508 binnen de bestemming 'tuin' (waar geen woningen gebouwd mogen worden volgens het bestemmingsplan).

De bouw van een woning is niet mogelijk vanwege het kleinschalige woningbouwverbod binnen MRA landelijk gebied. Indien de gemeente kan voldoen aan de criteria van een ontheffing, zoals opgenomen in artikel 13.4 van de OV NH2020, kan GS afwijken van het kleinschalige woningbouwverbod. Hierin staat genoemd dat de gemeente een ontheffingsverzoek kan sturen aan GS voor zover de verwezenlijking van het gemeentelijk ruimtelijke beleid wegens bijzondere omstandigheden onevenredig wordt belemmerd in verhouding met de door de Omgevingsverordening te dienen provinciale belangen. Het moet gaan om een uitzonderlijke situatie, zodat de toepassing van deze ontheffingsbevoegdheid een incidenteel karakter heeft.

Het besluit van GS was dat er in dit geval geen sprake is van bijzondere omstandigheden.

VRAGEN INCLUSIEF BEANTWOORDING GEDEPUTEERDE STATEN**Vraag 1:**

Is het tegengaan van de woningnood een provinciaal belang?

Antwoord 1:

Ja.

Vraag 2:

Waarom kenmerkt u het bouwen van 1 huis op eigen grond als onnodige verstedelijking?

Antwoord 2:

De locatie ligt binnen het werkingsgebied MRA landelijk gebied van de Omgevingsverordening NH2020. Artikel 6.9, eerste lid, van de OVN2020 bevat een verbod op kleinschalige woningbouwontwikkelingen binnen MRA landelijk gebied. PS hebben deze regel opgenomen om onnodige verstedelijking van het landelijk gebied tegen te gaan.

Vraag 3:

Kunt u motiveren waarom deze woning niet binnen de kernkwaliteiten van het Bijzonder Provinciaal Landschap past?

Antwoord 3:

Er is door de gemeente nog geen onderbouwing geleverd met de motivering of het plan wel/niet passend is binnen de kernkwaliteiten. Op de locatie lijkt een kleinschalige ontwikkeling mogelijk te zijn zonder de kernkwaliteiten aan te tasten van het bijzonder provinciaal landschap (BPL). Het BPL lijkt voor dit plan niet het struikelblok te zijn.

Vraag 4:

In hoeveel vergelijkbare gevallen hebben GS de vergunning geweigerd?

Antwoord 4:

De bevoegdheid van GS betreft het verlenen van ontheffing van door PS vastgestelde regels en niet om vergunningverlening. GS verlenen op aanvraag van gemeenten enkele ontheffingen per jaar. Onder andere dankzij voorafgaand overleg komen weigeringen zelden voor. Een recente geweigerde ontheffing betreft een verzoek van de gemeente Aalsmeer, waarbij ons oordeel dat geen sprake was van bijzondere omstandigheden de rechterlijke toets heeft doorstaan¹.

Vraag 5:

In de brief geven GS aan dat de wetsgeschiedenis en de jurisprudentie zeer strikt zijn in de toepassingsmogelijkheden van de ontheffingsbevoegdheid.

Uit welke jurisprudentie blijkt dit? In welke gevallen is GS teruggefloten nadat zij haar ontheffingsbevoegdheid had gebruikt?

¹ ABRvS 23-11-2022, ECLI:NL:RVS:2022:3411

Antwoord 5:

Van belang is om kort in te gaan op de bijzondere plaats van de ontheffingsbevoegdheid binnen het stelsel van de Wet ruimtelijke ordening (en straks de Omgevingswet). Het sturingsstelsel van de Wro is gebaseerd op “kaderstelling vooraf” door provincies via algemene instructieregels, bij verordening vast te stellen door PS. De Wro voorzag oorspronkelijk ook niet in een ontheffingsbevoegdheid daarbij voor GS. Deze is later aan de Wro toegevoegd,² wettelijk begrensd voor bijzondere omstandigheden waarbij onverkorte toepassing van de verordening zou leiden tot een onevenredige belemmering van het gemeentelijk ruimtelijk beleid³. Er zijn diverse uitspraken van de Raad van State waarin een ontheffingsbevoegdheid of het toepassen ervan werd vernietigd vanwege het ontbreken van bijzondere omstandigheden.⁴

Vraag 6:

Had u anders geoordeeld indien het ging om het splitsen van de woning zelf?

Antwoord 6:

De instructieregels van de OVN2020 sluiten woningsplitsing niet uit. Uit de begrippenlijst kan worden opgemaakt dat alleen sprake is van een kleinschalige ontwikkeling/woningbouwontwikkeling als ook sprake is van nieuwe bebouwing voor een stedelijke functie/woningbouw. Bij woningsplitsing is geen sprake van nieuwe bebouwing en daarmee is de invloed op de omgeving ook minder dan bij nieuwbouw.

Vraag 7:

Hoeveel verzoeken voor het splitsen van percelen en van woningen in de MRA heeft u de afgelopen jaren gehad en hoeveel heeft u toegekend en hoeveel geweigerd?

Antwoord 7:

De Omgevingsverordening NH2020 bevat geen regels over splitsen van woningen. Het verlenen van ontheffingen of het weigeren daarvan is dan ook niet aan de orde.

Vraag 8:

Is onderzocht in hoeveel gemeenten men er tegenaan loopt dat ‘dit van de provincie niet mag?’. Zijn hier in de afgelopen periode bijvoorbeeld gesprekken over gevoerd op ambtelijk of bestuurlijk niveau?

Antwoord 8:

Hoewel woningsplitsing in het landelijk gebied niet strijdig is met de verordening (zolang er geen nieuwe, vergunningplichtige bebouwing komt) onderzoekt de provincie momenteel (als actie uit het Masterplan Wonen) of dit ook beleidsmatig wenselijk is. Mogelijk leidt dat tot eenduidige regels in de verordening over de mogelijkheden van woningsplitsing in het landelijk gebied.

² Artikel 4.1a Wro, ingevoegd bij de Wet van 21 juni 2012, Stb. 2012, 306

³ Zie ook de Memorie van Toelichting, <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-32821-3.html>, onder kopje ontheffingen.

⁴ Zie bijvoorbeeld ABRvS 05-02-2014, ECLI:NL:RVS:2014:333, ABRvS 22-07-2015, ECLI:NL:RVS:2015:2336, ABRvS 05-10-2016, ECLI:NL:RVS:2016:2651, ABRvS 03-10-2018, ECLI:NL:RVS:2018:3224